

Mandag d. 23. november kl. 13.00 – 15.00

Erklæret nihilisme og det meningsløses sociale liv

v/ Martin Demant Frederiksen

Meningsløshed anses ofte som et problematisk aspekt af socialt liv, og oplevelsen af formålsløshed og meningsløshed er blevet beskrevet som en epidemi i den moderne verden. Nihilisme er baseret på ideen om, at 'mening' er en social konstruktion, men hvad er på spil for individer og grupper, der anser meningsløshed for at være et central aspekt af det sociale? Forelæsningen tager udgangspunkt i et studie af erklærede nihilister i Georgien. Jeg vil på den ene side beskrive hvordan meningsløshed og intethed praktiseres blandt dem og på den anden side diskutere hvilke udfordringer nihilisme som et empirisk (og ikke blot et filosofisk) fænomen indebærer.

Martin Demant Frederiksen holds a PhD in anthropology and is currently Assistant Professor at the Institute of Cross-Cultural and Regional Studies, University of Copenhagen. His research primarily concerns the role of pointlessness in social life, particularly in relation to experienced lack of meaning and the existence and consequences of nothingness in social and political contexts, with an empirical focus on declared nihilists, atheists and conceptual artists in Bulgaria and the Republic of Georgia. He is author of *Young Men, Time and Boredom in the Republic of Georgia* (2013) and co-editor of *Ethnographies of Grey Zones in Eastern Europe: Borders, Relations and Invisibilities* (2015).

Onsdag d. 25. november kl. 13.00 – 15.00

Nihilismens kultur og Nietzsche v/ Ole Morsing

Friedrich Nietzsche (1844-1900) bliver sindssyg, men anses også for at være en af verdenshistoriens største tænkere, som har inspireret utallige kunstnere, teologer, politikere osv. Og det på trods af, at hans grundtanke er, at menneskeheds historie egentlig er en jammerlig historie, fordi mennesket kun har søgt efter principper, som har fået det til at foragte sig selv.

Med Gud opfinder mennesket en verden for at kunne bagtale og besmudse den givne verden. Med videnskaben opfinder den en objektiv verden for at kunne beherske den givne verden. Mennesket griber hver gang efter et intet, og gør dette intet til Gud eller Sandheden og fordømmer hermed den jordiske verden.

Nihilisten er simpelthen den "der hellere lægger sig til at dø på et sikkert intet end på et uvist noget".

Med nihilismen opstår kampen om nye værdier. Men hvad er Nietzsches alternativ til nihilismen? Nietzsche slår Gud ihjel, men Zarathustra opstår. En ny Gud eller et nyt menneske? Og hvad med kunsten? Jo, et tidssvarende nietzscheansk bud kunne via nihilismen lyde som følger.

Idéhistoriker og lektor Ole Morsing fra Aarhus Universitet giver svarene.

Ole Morsing har bl.a. skrevet flg. om Nietzsche: "Jeg tænker — og takker Kierkegaard, Nietzsche og Brandes" i net-tidsskriftet Baggrund, 2013. *Styrke og svaghed. Nietzsche om mennesket*, Aarhus Universitetsforlag 2008. "Dæmonisk lidenskab, politik og kunstværk — Thomas Mann og Nietzsche i Doktor Faustus", i *Skæbne, magt og vilje. Seks nedslag i den tidlige Nietzsche-reception*, Anis 2006. "Den unge Nietzsche som opdrager", Slagmark nr. 31, 2001.